
REDACTIONEEL

De samenleving kantelt. Bankiers kennen zichzelf grote bonussen en riant salarissen toe terwijl het de bedoeling van een bank is om geld uit te lenen tegen rente en rente toe te kennen aan hen die tijdelijk geld sparen. Banken hebben als bijwerking :dure gebouwen en mensen die het werkelijk menen dat ze meer dan een miljoen op jaarbasis mogen verdienen. De ziektekostenverzekeraar zou er voor moeten zorgen dat de stijging van ziektekosten een halt wordt toegeroepen. Bijwerking: ondeskundige kantoorfunctionarissen oordelen over welke zorg er wordt vergoed. Het onderwijs draait om 'het beste uit het kind naar boven laten komen' maar is verworden tot een instituut waarin iedereen moet voldoen aan vooraf opgelegde (CITO) normen. Nu is het flauw om te zeggen dat de grote instituten zoals onderwijs, zorg en banken hiervan de oorzaak zijn. In de vorige eeuw hebben we deze instituten in het leven geroepen om ontwikkelingen mogelijk te maken. Maar nu is het zo ver dat dezelfde instituten een sta in de weg zijn geworden voor nieuwe ontwikkelingen. Het roer moet om en dat is een tijd geleden al in werking gezet. Mensen lenen via de website hun woning aan anderen uit, broodfondsen worden opgezet tussen een kleine, overzichtelijke groep mensen op basis van vertrouwen en wie een maaltijd voor een ander wil koken, laat dat via het internet weten. Waar de insituten vastgelopen zijn in regelzucht en wantrouwen, vraagt de samenleving om coöperaties, waarin mensen op basis van vertrouwen afspraken maken. Het kind moet weer onderwijs op maat krijgen en Paul Rösemueller stelde een tijd geleden voor, dat een kind op de middelbare school, vakken op eigen (van MBO tot HBO)niveau moet kunnen volgen. Zorg moet ontdaan worden van allerlei overbodige managementlagen en de grote zorginstituten worden afgebouwd. De samenleving kantelt en dat heeft op allerlei terreinen zijn gevolgen.

Dit nummer opent met een bijdrage van Veruschka Meier "*Geloof je Mij*" waarin ze aan de hand van een casestudie laat zien hoe de LEAP-methode van Xavier Amador in de praktijk werkt. Haar bijdrage gaat met name over de communicatie volgens de *listen-empathize-agree-partner-methode* zoals deze in Amerika door Xavier Amador is uitgewerkt. Haar bijdrage is afkomstig uit Praxis, een bundel waarin mooie bijdragen staan van verpleegkundig specialisten die zijn afgestudeerd. Praxis is de moeite waard om te lezen. In Nederland heeft Julse Tielens inmiddels een Nederlandse techniek ontwikkeld, *Verbindende gesprekstechniek*, die deels invloeden kent van de LEAP-methode.

Moeilijke momenten met lastige mensen is een bijdrage waarin stil gestaan wordt bij de basis van de hulpverlening: *het contact*. Het sluit mooi aan op de bijdrage van Meier. Het gaat uit van de erkenning van de ander en de betekenis van de hulp. Hoewel het vanuit de bemoeizorg is geschreven, sluit het naadloos aan bij het pleidooi van Jim van Os. In zijn boek *Persoonlijke diagnostiek- de DSM-5 voorbij* vraagt van Os om aandacht voor kwalitatieve diagnostiek, waarbij met name de betekenis die iemand aan zijn problemen geeft, centraal staat.

In *Gezondheidsverschillen* volgen we Connie Rijlaarsdam tijdens haar werkzaamheden in de dak- en thuislozenzorg. Haar werk is een voorbeeld voor allen die creatieve oplossingen niet schuwen en persoonlijke diagnostiek op het voorhoofd staat geschreven.

Igor van Laere e.a. beschrijven in *Basiszorg voor daklozen is een urgent probleem* hoe de medische zorg aan daklozen in Nederland om coördinatie schreeuwt. Gezien de ernst van de problemen is dit , eufemistische gezegd, geen overbodige luxe maar bittere noodzaak.

In Uit den lande, vertelt Monique de Heij in deel twee *Aansluiten op de ander* (in het vorige nummer staat haar eerste bijdrage) hoe stigmatisering en onveilige hechting van invloed zijn op het zelfgevoel. In haar vorige bijdrage heeft ze uitgelegd hoe dat kan leiden tot bestaansleegte. Betrokkenheid van de hulpverlener kan de cliënt helpen om angst en (bestaans)leegte te overwinnen. Een mooie bijdrage.

In dit nummer ook weer diverse boekrecensies waar onder een recensie van onze nieuwe recensent Natascha Roza. In *Sociale media in zorg en welzijn* wordt ingegaan op de rol de nieuwe media en de betekenis er van voor hulpverleners. Ralph Evers recenseert het nieuwe boek van Trudy Dehue *Betere mensen*. Een ieder die wil begrijpen hoe de vloed-golf aan stoornissen ontstaat, doet er goed aan dit boek te lezen. Zijn recensie verscheen eerder in het Groningse tijdschrift *Achtergrond*. Geïnteresseerde lezers kunnen dit tijdschrift gratis digitaal aanvragen via de link in zijn bijdrage. Tevens uw aandacht voor een boek dat grote indruk bij de redactie heeft gemaakt. Jan Rotmans laat in *Verandering van tijdperk* zien hoe we als samenleving aan het veranderen zijn en hoe er na de Industriële Revolutie een serieuze maatschappelijke kanteling gaande is. Tevens uw aandacht voor een bijzondere uitgave van onze collega Paul Hemels in *Je komt ze soms tegen*. Een prachtig vormgegeven boekje met cd.

Zoals gebruikelijk dook Gerrie Hendriks voor ons de biscoop in en kwam er met twee belangrijke tips weer uit.

In de rubriek *Dichterbij* staan ervaringen en reflecties op ons dagelijks werk. In *minutenidioterie* leest u hoe Hilbert van Doorne een pleidooi houdt voor *de cliënt die tevreden is over zijn leven en de successen die hij heeft behaald, en niet hoe vaak en hoe lang hij de hulpverlener heeft gesproken*.

In *vrijheid voor een eenzaam bestaan* draait het om vrijheid en eenzaamheid. In *het café van mijn verloren jeugd* wordt troost gegeven en ontvangen.

De redactie wil hierbij haar grote dank en waardering uitspreken voor Peter Braem, die zich jarenlang voor SP heeft ingezet. Peter kan een druk en vol bestaan niet meer combineren met de reactiewerkzamehden voor SP. Een zeer gewaardeerd en talentvolle collega, die we ook om zijn persoonlijkheid zullen missen op de redactie. Sommige mensen kunnen niet vervangen worden, Peter is er één van.

Gerard Lohuis, eindredactie